

1. A sportág nemzetközi és magyarországi helyzete

A BMX sportág nemzetközi helyzete

A nemzetközi előírásokat figyelembe véve a BMX, mint a kerékpáros sportágak egyike beilleszkedett a Nemzetközi Kerékpáros Szövetségbe (UCI) 1993. január 1-jén. Egy három éves átmeneti időszak után a külsőleges és végleges beilleszkedés 1996. augusztus 15-én történt meg Brightonban (Anglia).

Azóta a sportág komoly változásokon ment át, 2005-ben bekerült az olimpiai programban és 2008-ban debütált Pekingben. A 2010-es szingapúri Ifjúsági Olimpián is ott volt, közösen a többi kerékpáros sportággal. Az Ifjúsági Olimpiára való kijutást a BMX sportág szerezte meg. A nagyszerű első szereplés után és a 2012-es olimpiát követően, mind Kínában a 2014-es Ifjúsági Olimpián, mind pedig Rióban a 2016-os játékokon a program részét képezi majd.

Magyarországi szerepvállalás a nemzetközi porondon

Az 1996. augusztus 15-i UCI hoz való végleges csatlakozás óta három nemzetközi versenyt rendezett a Magyar BMX Cross-Triál Szövetség. Ezek 1994 Klub Csapatok Európa Bajnoksága Veszprém, 2000 Klub Csapatok Európa Bajnoksága Hódmezővásárhely és 2006 Elit – Junior Európa Bajnoki futam Sopron.

A 2006-os soproni futam kiemelt fontosságú volt, mind a külföldi mind a haza versenyzők számára. Amellett, hogy hazai körülmények közt egy nemzetközileg elismert versenypályán mérhették össze tudásukat versenyzőink, kvalifikációs pontokat is szereztek a Világbajnokságra, amely abban az évben már jelentőséggel bírt az Olimpiai kvalifikációban és a felkészülésben egyaránt.

Magyarországi helyzetkép

A BMX sport az MKSZ-en belül egy másik önálló kerékpáros ágat képviselő szervezet. Ennek eredményeképpen közreműködik és segít, hogy az MKSZ feladatkörének meghatározása és annak működése mindenki számára egyértelmű legyen. Kinyilvánítja és igazolja, hogy az MKSZ egy minden kerékpáros ágat magába foglaló országos szintű szervezet, és a BMX, mint létező és valós kerékpáros ág e szervezet jogos tagja.

A 2008-as pekingi Olimpián Radasics Vilmos és Hódi Anikó személyében két Magyar versenyző vehetett részt a BMX sportág számára nagy fontosossággal bíró versenyen. A 2010-es szingapúri Ifjúsági Olimpián pedig Szoboszlai Patrik képviselte a Magyar BMX sportágot.

Mai helyzet

- A Pekingi ötkarikás játékok óta eltelt négy év alatt, a versenyzők száma meglehetősen csökkent.
- A hazai versenypályák 50%-án rendeznek rendszeresen (évente egy) Magyar Bajnokságot vagy Magyar Kupát.
- A Magyar Olimpiai válogatottból egy versenyző sem tudta magát kvalifikálni a londoni Olimpiára.
- Évről évre csökken az utánpótlás korú versenyzők száma.
- Nincs női versenyző.
- Nem áll rendelkezésre egy egyesület számára megfelelő pénzalap, amely egy versenyrendezésre elegendő legyen, noha a szövetség támogatja a rendezvényeket.
- A sportág szakmai fejlődését jelentő szakmai programok finanszírozásához nem áll rendelkezésre megfelelő szintű forrás.
- Nem biztosítottak a versenyzők, szakemberek, egyesületek felkészítését lehetővé tevő infrastrukturális feltételek.
- az Általános iskolákból hiányzik a megfelelő kerékpársportot megteremtő rendszer.

2. A BMX sportág a kerékpár sportok nevelőiskolája

Nemzetközi kitekintés

Más országokban elismert tény, hogy a BMX egy lehetséges szelete a kerékpár sportnak és tehetséges, felkészült versenyzőket adhat a kerékpáros sportágak más ágai számára. Nagy kerékpáros nemzeteknél, mint Amerikai Egyesült Államok, Hollandia és Franciaország bevált mód, hogy fiatal (6 éves kortól) sportolókat először a BMX-el ismertetik meg. Mindez egyszerű módon magából a kerékpár méretéből adódik. (Az Amerikai Egyesült Államokban 2010 óta, rendeznek 5-6 éves gyerekek részére versenyeket futóbiciklivel BMX versenypályán.)

A legfontosabb az, hogy a BMX gondoskodhat arról, hogy kiemelkedő fiatal korú versenyzői társaságot adjon a kerékpáros társadalom számára, melyet jelenleg egyetlen kerékpáros ág sem tesz meg. A BMX a legtechnikásabb kerékpáros ág lévén gondoskodik és lehetőséget ad, hogy kiváló hátteret adjon a fiatalok számára egy bizonyos szintű technikai tudás megszerzése után. Lényegtelen, hogy az innen kikerülő sportolók más kerékpáros ágakban versenyeznek tovább idősebb korban vagy sem. A megszerzett technikai tudásukat és tapasztalataikat a mindennapi életben is hasznosíthatják.

Meglehetősen nagy azoknak a versenyzőknek a száma, akik a BMX pályafutásukat mountain bike, (cross country, downhill, dual szlalom, stb.) pálya vagy országúti sportágakban folytatták kiemelkedő eredménnyel.

Néhány mindenki számára ismert sportoló:

- Chris Hoy - Brit pályakerékpáros, tizenegyszeres Világbajnok és hétszeres Olimpiai Bajnok, 7 éves korától 14 éves koráig BMX versenyző volt.
- Anne-Caroline Chausson - Francia MTB és BMX versenyző, BMX olimpiai bajnok, kilencszeres downhill Világbajnok, 15 éves koráig BMX versenyző, később újra visszatért a BMX-hez
- Alexander Wurz – Osztrák autóversenyző, 12 éves koráig BMX versenyző, majd MTB versenyző, utána lett autóversenyző.
- Max van Heeswijk - Holland hivatásos országúti kerékpáros

Hazai lehetőségek

Általános célok

A kerékpározás, mint a felnőtt lakosság körében az egyik legnépszerűbb és az Európai Unióban kiemelten kezelt szabadidő-eltöltési mód minél szélesebb körben történő megismertetése és megszerettetése a gyermekekkel, mint egy létesítményt nem igénylő, egész életen át úgy egyedül, mint csoportosan úzhető, egészséges, környezetkímélő, szabadidős-, verseny- és közlekedési mozgásforma.

Kezdők mozgásoktatása

Általános iskolákban a testnevelés órákon való kerékpáros oktatás, az úszásoktatás példájára. Közlekedésbiztonsági oktatások, a kerékpározás, mint sportmozgás fejlesztése, a Magyar Kerékpársportok Szövetsége, mint a szakágakat összefogó szervezet segítségével. A BMX egy a gyermekek, fiatalok számára legkönnyebben elérhető kerékpározási forma, amely a motoros, kondicionális képesség kialakulásában és az erőfejlesztésben nagy szerepet játszhat. A mindennapos testnevelés keretében van jelenleg lehetőség az iskolai BMX oktatásra.

„Futóbiciklis” verseny Amerikában 5 évesek számára

A Magyar BMX Cross-Triál Szövetség véleménye szerint több tényező meglétét igényli a megvalósítása. Egyrészt fenntartó támogatására, másrészt az iskolavezetés és a testnevelők közreműködésére, harmadrészt a tanulók részéről felmerülő igényre van szükség.

Fenntartóság:

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Közgyűlése határozatban fogadta el, hogy a városi büdzsé finanszírozásából valósuljon meg a mindennapos testnevelés programja. Az intézmény részéről benyújtott szakmai program része volt a kerékpárokztatás. Ezt a fenntartó jóváhagyta, és a testnevelő tanár bérének finanszírozásával támogatta.

Intézményvezetés:

Az iskolavezetés feladata az oktatásba való beillesztés, a szakemberekkel való együttműködés és egyéb pályázati források megteremtése, melyek a tárgyi feltételeket megteremtik. Több intézményvezető a fenti indokok alapján meggyőzhető. Messzemenően fontos a sportág propagálása. Elsősorban két aggály merülhet fel a vezetőknek, egyik az anyagi feltétel, a másik pedig, hogy mennyire balesetveszélyes a BMX. A balesetveszély elhárítása a védőfelszerelések beszerzésében illetve a pedagógus által tartott balesetmegelőző oktatásban rejlik. Fontos a szülők jóváhagyása és tájékoztatása is.

Pedagógus:

Valószínűsíthető, hogy technikai ismereteik nincsenek ez irányban a pedagógusoknak. Így a megvalósításhoz elengedhetetlen lenne egy olyan továbbképzés szervezése, mely segítheti a szakszerű technikai oktatást illetve a pályakarbantartást.

Mindaz olyan városokban, ahol nem csak az oktatásban van jelen a sportág, hanem rendelkezik versenypályával és szakemberekkel, csökkentené az iskolák költségeit. Egy irányvonalat adhatna az utánpótlás nevelésnek, hogy a meglévő sportlétesítményeket (versenypálya) fejleszteni kellene olyan irányba, hogy a fiatal korosztály számára megfelelően biztonságos és a fejlődésüket elősegítő legyen (olyan pályarész kialakítása, melyen az oktatásuk biztosított lenne). Ezekben a városokban kezdődhetne el a példaoktatás kifejlesztése is. Mindenképpen fontos, hogy egy központi tematika összeállítása nagyban segítené a pedagógusok munkáját. Emellett a testnevelők azt az aggályát is csökkentheti, hogy nem ismerik kellően a sportágot.

A rajt pillanata 9-10 éves versenyzőkkel

Előzetes felmérések alapján a diákok részéről nagy az érdeklődés a sportág iránt. Az alsó tagozatosokkal történő alapozás tekinthető a leghatékonyabbnak. Természetesen a nagyobbak is érdeklődőek, szívesen járnának az edzésekre.

2. Kezdő koncepció a BMX utánpótlás nevelésre

A sportág fejlesztése, utánpótlás nevelés

Ahogy az előzőkben már említésre került, kezdetben a meglévő helyszíneken működő klubok versenypályáihoz, munkájához kellene csatlakozni, mindemellett pedig új bázisokat kellene kialakítani országszerte. A meglévő szakemberek mellett fontos az újak képzése és támogatása is.

Az általános iskolás oktatás mellett sportiskolák vagy akadémiák kialakítása (tömegbázisok létesítése) is egy lehetséges formája lehet az utánpótlás nevelés fellendítésének. De együtt is kialakulhat, amely a sportág fejlődését hatványozva eredményezné.

Meglévő BMX pályák bevonása

Egy már létező sportpálya esetén nem kell akkora költségekről beszélni. Az építési költségek minimálissá válnak, de nem szabad megfeledkezni arról, hogy az utánpótlás számára megfelelővé kell tenni, ami von maga után finanszírozást (kisebb akadályok, technikai tudás fejlesztésére alkalmas pálya vonal). Nyilvánvaló a BMX szövetség számára, hogy egy egységes tematika, amely egy keret adna a pályák követelményeinek, megfelelő színvonalúvá tehetné a sportág és az utánpótlás nevelés is.

Felsorolás szintjén a felmerülő költségek egy meglévő létesítmény esetén:

Burkolat (zuzalékolás) – éves karbantartás	kb.300.000 Ft/pálya
Rajtdomb aszfaltozása – 2-4 évente	kb. 250.000 Ft/pálya
Rajtgép – nemzetközileg elfogadott rajtgéppel nem rendelkezik az ország	
Nemzetközi rajtgép	kb. 1.100.000 Ft /pálya
Hazai versenyekhez, oktatáshoz	kb 5000.000 Ft/pálya
Minimális karbantartási költség	90.000 Ft/év
Akadályok, külön pályarész építése az utánpótlás számára	250.000 Ft/pálya
a karbantartást a zúzalékozás már magában foglalja.	
Infrastruktúra (víz és áramellátás) - rezsiköltség	400.000 Ft/év
Alkalmazottak: 1 állandó karbantartó (havi 80 órában)	100.000 Ft/hó
1 edző (havi 120 órában)	bruttó 250.000 Ft/hó
2 Segédeszközök (laptop, mérőeszközök, nyomató)	400.000 Ft/pálya
- Az utánpótlás és a tanórák számára állandó kerékpárok (30 db) kb.	1.200.000 Ft
- Felszerelés (bukósisak, védőeszközök)	kb. 400.000 Ft
- Buszbérlés iskolások szállításához	900.000 Ft
- Versenyrendezési költségek (ob. futamok, kupák)	500.000 Ft
- Öltöző, tusoló, kerékpártároló 1 db/pálya	2.600.000-Ft

Új BMX pályák létesítés

Az előzők mellett új bázisok kialakítása országszerte nagyon fontos. Így lehet megteremteni a többi kerékpársport számára az utánpótlás nevelés lehetőségét.

Felsorolás szintjén a felmerülő költségek egy újonnan építendő létesítmény esetén:

Alapanyag:föld	kb. 2.000.000 Ft
Zúzalék	kb. 300.000 Ft
Rajtdomb aszfaltozása	kb. 450.000 Ft
Kanyarok aszfaltozása	kb. 500.000 Ft
Rajtgép	kb. 1.100.000 Ft
Öltöző, tusoló, kerékpártároló konténer	kb. 2.600.000 Ft

- A többi költség egyezik az előzőekben leírtakkal.

Az utánpótlás számára épített BMX pálya Angliában

Válogatott keretek:

A feltörekvő utánpótlás, válogatottban való elhelyezése

Az általános célok mellett további célkitűzés az utánpótlás kinevelésével az Ifjúsági és Felnőtt Világversenyeken való tisztes és eredményes helytállás, amely későbbiekben az Olimpiákra való kvalifikációt is jelentheti.

Eddig a BMX-ben az utánpótlás válogatott háttérbe szorult a kis létszám és a kedvezőtlen pénzügyi lehetőségek miatt. Az fiatalok megjelenésével a nemzetközi szinten, lehetőség adódik arra, hogy ifjúsági válogatottat tudjon kiállítani a sportág.

Az ifjúsági válogatott számára szükséges finanszírozási alap:

egységes nemzeti felszerelés	kb. 500.000 Ft
tartalék BMX kerékpár, 2 db bemelegítő/edző országúti kerékpár	kb. 250.000 Ft kb. 500.000 Ft
segédeszköz (mérőeszköz, laptop)	kb.400.000 Ft.
edzőtáborok	kb. 2.500.000 Ft.
szállításhoz, utazáshoz szükséges jármű	7.000.000 Ft
Jármű szervizelés, üzemanyag, egyéb költség	800.000 Ft
Táplálék kiegészítő, orvosi háttér	400.000 Ft

* III. Világbajnokság 2 junior fiú, 2 junior lány, 2 elite férfi, 2 kísérő:

2013. 07.25-28.	Auchland	Új-Zéland
2.830.000	2.220.000	350.000
Repülőjegy	szállás	nevezés
összesen:		5.400.000-Ft

* megjegyzés

2009-ben a BMX csapat szerezte meg a kvalifikációt az ifjúsági olimpiára a világbajnokságon való jó szerepléssel.

2010-ben először került megrendezésre az ifi olimpia, melyre a magyar csapat kvalifikálta magát, ami már önmagában jelentős dolog volt.

A kvalifikáció több részből adódik össze, az egyik, a hagyományos kerékpár ranglistáról való bejutása alapján, ez a 2013. évi ifi világkupa rangsor.

Összesen 32 nemzet csapata jut ki, ebből a 2010-es szisztéma szerint 15 nemzet Európából, a világupák alapján. A pontozásba az Európa-bajnokság és a világbajnokság is beletartozik.

A kvalifikáció másik része, az úgynevezett” szabad fordításban „ügyességi” sportágakból lehetséges, ez a BMX és MTB szakágak korosztályos világbajnokságának eredménye alapján történik.

A csapatösszetételben történt változás, a 2010-es csapat 3 fiú és 1 leány versenyzőből állt, addig a 2014-es összeállítás 2 fiú és 2 leány lesz.

Két keretet kell alkalmazni, egyik az 1995-96-ban születettek, Ők azok, akik ki tudják harcolni a kijutást, a másik az ifi olimpiai keret, az 1996-97-ban születettek, fiúk és lányok. A kijutásért harcoló keretek szakágiak, az olimpiai keret a három szakág képviselőiből fog összeáll.

Versenyszek szervezése

Mind a meglévő versenyzők, mind pedig az utánpótlás és általános iskolások számára fontos, hogy versenyeken összemérhessék tudásukat más városok, országok sportolóival. De ez elengedhetetlen a sportág fennmaradása szempontjából is.

A mai helyzetet tekintve, Magyarországon Sopron, Gencsapáti, Nagykanizsa, Budapest, Veszprém és Hódmezővásárhely városokban működik valamilyen szintű BMX klub versenypályával.

Emellett Bordányban most épül és Veszprémben pedig tervezés alatt van egy másik BMX pálya. De csak három város tudott idén Országos Bajnoki futamot rendezni, nem megfelelő pénzügyi Helyzetük miatt a többi városban működő egyesületeknek nem volt erre lehetőségük.

Céljaink közt szerepel, hogy a már meglévő helyszíneken, éves szinten legalább egy Országos Bajnoki futamot lehessen szervezni, melyre a Szövetség megpróbál pénzügyi kereteket biztosítani.

Veszprém, 2012. október 30.

Borbély Ferenc

Költségvetési terv összegezve

Meglévő létesítménynél (1 pályára levetített költség)		
	éves karbantartásBurkolat	300.000 Ft
	2-4 évente karbantartásRajtdomb aszfaltozása	250.000 Ft
Rajtgép		
	vagy- nemzetközi rajtgép	1.100.000 Ft
- hazai versenyekhez		500.000 Ft
	évente- karbantartás	90.000 Ft
	egyszeri költségAkadályok utánpótlás számára	250.000 Ft
	rezsiköltség (éves)Infrastruktúra (víz, villany)	400.000 Ft
	80 óra/hó (120.000 Ft/hó)1 állandó karbantartó	800.000 Ft
	80 óra/hó (300.000 Ft/hó)1 edző	3.000.000 Ft
	egyszeri költségSegédeszközök (laptop, mérőeszköz	400.000 Ft
	30 db (~4 évre)Kerékpár	1.200.000 Ft
	30 főre számolvaVédőfelszerelés	400.000 Ft
	30 főre számolvaBuszbérlés iskolások szállításához	900.000 Ft
	5 alkalomVersenyrendezési költségek	500.000 Ft
(bajnoki futamok)		
	1db/pályaÖltöző, tusoló, kerékpártároló	2.600.000 Ft
konténer		
	Egyszeri költségek összesen	5.340.000 Ft
	Évente felmerülő költségek és bérek	6.850.000 Ft

Új létesítménynél (1 pályára levetített költség)		
Alapanyag		
- föld	egyszeri	2.000.000 Ft
- zúzalék	egyszeri	300.000 Ft
- rajtdomb aszfaltozása	egyszeri	450.000 Ft
- kanyar aszfaltozása	egyszeri	500.000 Ft
Rajtgép		
- nemzetközi rajtgép		1.100.000 Ft
- karbantartás	évente	90.000 Ft
Akadályok utánpótlás számára	egyszeri költség	250.000 Ft
Infrastruktúra (víz, villany)	rezsiköltség (éves)	400.000 Ft
1 állandó karbantartó	80 óra/hó (120.000 Ft/hó)	800.000 Ft
1 edző	80 óra/hó (300.000 Ft/hó)	3.000.000 Ft
Segédeszközök (laptop, mérőeszköz	egyszeri költség	400.000 Ft
Kerékpár	30 db (~4 évre)	1.200.000 Ft
Védőfelszerelés	30 főre számolva	400.000 Ft
Öltöző, tusoló, kerékpártároló	1db/pálya	2.600.000 Ft
konténer		
	Egyszeri költségek összesen	10.100.000 Ft
	Évente felmerülő költségek és bérek	4.290.000 Ft

Ifjúsági, utánpótlás válogatott költségei		
	egyszeriEgységes nemzeti felszerelés (ruházat)	500.000 Ft
	1 db – egyszeri (3 év)Tartalék BMX	200.000 Ft
	2 db – egyszeriBemelegítő országúti kerékpár	500.000 Ft
	1-1 db – egyszeriSegédeszköz (laptop, mérőeszköz)	400.000 Ft
	évesEdzőtábor (hazai és nemzetközi)	2.500.000 Ft
	egyszeriSzállításhoz, utazáshoz szükséges jármű	7.000.000 Ft
	évesJármű szervizelés, üzemanyag, egyéb	800.000 Ft
költség		
	éves2013. évi Világbajnokság	5.400.000 Ft
	évesTáplálékkiegészítés, orvosi háttér	400.000 Ft
Egyszeri költségek összesen		15.200.00. Ft
Éves költségek összesen		2.500.000 Ft

Felnőtt válogatott keret

Egységes nemzeti felszerelés (ruházat)	egyszeri	250.000 Ft
Tartalék BMX	1 db – egyszeri (3 év)	150.000 Ft
Bemelegítő országúti kerékpár	1 db – egyszeri	150.000 Ft
Segédeszköz (laptop, mérőeszköz)	1-1 db – egyszeri	200.000 Ft
Edzőtábor (hazai és nemzetközi)	éves	2.000.000 Ft
Utazási költségek	egyszeri	800.000 Ft
2013. évi Világbajnokság	éves	4000.000 Ft
Táplálékkiegészítés, orvosi háttér	éves	250.000 Ft
Szállás, étkezés		200.000
Nevezési díj		200.000
Egyszeri költségek összesen		750.000. Ft
Éves költségek összesen		3.850.000 Ft

Szövetségi működés		
Iroda bérlet		660
Alkalmazotti bérek		2640
Kommunikáció (internet, telefon)		270
Rezsi		150
Nyomtatvány		170
Gk. használat		420
Rendezvény támogatás		400
Tagdíjak, licenc		250
Sportdiplomácia		350
Egyéb		130
		5440

Összegezve az előzőeket		
Meglévő létesítménynél (1 pályára levetített költség)		
- egyszeri		5.340.000 Ft
- éves		6.850.000 Ft
Új létesítménynél (1 pályára levetített költség)		
- egyszeri		10.100.000 Ft
- éves		4.290.000 Ft
Utánpótlás válogatott		
- egyszeri		15.200.000 Ft
- éves		2.500.000 Ft
Felnőtt válogatott keret		
egyszeri		750.000-Ft
éves		3.850.000-Ft
Szövetség működési költségei		5.440.000-Ft
Összegezve		
Meglévő pályák felújítása, karbantartása 3 pálya költségei		
egyszeri + éves		36.570.000-Ft
Újlétesítmény 1 db pálya		
egyszeri + éves		14.390.000-Ft
Ifjúsági, utánpótlás válogatott keret költségei		
egyszeri + éves		17.700.000-Ft
Felnőtt válogatott keret költségei		
egyszeri + éves		4.600.000-Ft
Szövetség működésének költségei		5.440.000-Ft
Mindösszesen:		78.700.000-Ft